

МАМЛАКАТГА 3 МИЛЛИОН 566 МИНГ ТОННА ПАХТА ЕТКАЗИБ БЕРИШ — ВАТАНПАРВАРЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИМИЗ!

БУТЎН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ БИРЛАШИНГИЗИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ПИЛ ЧИҚИШИ
№ 41 (12.394)

Якшанба, 17 февраль 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОСТАВИДА СИРДАРЁ ОБЛАСТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми
ҚАРОР ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон ССР составида маркази Янгйер шаҳ-
рида бўлган Сирдарё области тузилсин.
Сирдарё области составига Самарқанд области-
нинг Жиззах шаҳри ва Жиззах району, Қозғистон
ССР составидадан тошйирлан Киров ва Пахтаорол

районлари, Тошкент областининг Янгйер, Гулистон
шаҳарлари ва Сирдарё, Гулистон, Янгйер, (1-Боё-
вут, 2-Боёвут, 3-Боёвут, Дружба, Фарход, Ди-
митров қишлоқ Советлари ҳамда «Ширин» совхози
фойдаланаётган ерлар чегараси доирасида Бекобод
қишлоқ Совети территориясининг бир қисми) рай-
онлари киритилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ранси Е. НАСРИДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1963 йил 16 февраль.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилга олган СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Совет кишилари мамлакатимизда коммунистик
қуришни: ушбу программасини амалда оши-
риш йўлида зўр завоқшав ва байрат билан ишла-
моқдалар. Заводлар, фабрикалар ва қурилишларда,
колхозлар ва совхозларда қураётган иккуний яра-
тувчилик меҳнати маъқурмоқда. Қишлоқ меҳнат-
кашлари ўтган қишлоқ хўжалиги йилига яқин ясаб,
етти йилликнинг бешинчи йилига мўлжалланган ўз
вазифаларини белгиланмоқдалар. Ватанга кўпроқ
ғалла, пахта, гўшт, сут ва бошқа деҳқончилик ҳам-
да чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш — кол-
хозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мута-
хассисларининг қатъий иродаси ана шундайдир.

Қраснодар ўлкасидаги Усть-Лабинск ишлаб чи-
қариш бошқармасига қарашли колхоз ва совхозлар
меҳнаткашларининг қақирғи бутун мамлакат бўй-
лаб ёйилди. Усть-Лабинскликлар бу йил ҳамма қи-
лоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш ва чор-
вачилик кескин равишда юксалтириш учун мам-
лакатимиздаги барча қишлоқ хўжалик ҳодимлари-
нинг кенг мусобақасига асос солиб бердилар.

Янгйўл ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли
колхоз аъзолари ва совхоз ишчилари қубанликлар-
нинг бу ватанпарварлик ташаббусини қизғин қўл-
лаб-қувватлаб кутиб олдилар. Мавжуд резервлардан
янада тўлароқ фойдаланиш асосида улар гектари-
дан олинган пахта ҳосилдорлигини ўрта ҳисобда
27,1 центнерга етказишга қарор бердилар. Бошқа
хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни
ҳам аяча кўпайтириш мўлжалланди.

Усть-Лабинск қалаларининг ташаббуси син-
гари. Янгйўл пахтакорларининг юксак мажбурият-
лари ҳам КПСС Марказий Комитетининг қарори
билан маъқулланди. Бу ҳол республикамиздаги
барча қишлоқ меҳнаткашларини пахтачилик ва бош-
қа қишлоқ хўжалик тармоқларини янада ривожлан-
тириш учун қурашга илҳомлантирмоқда.

Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартия-
сининг қирқ йилликдан тарихий воқеа қилинаётган
келаятган республикадаги барча меҳнаткаш-
ларнинг куч-қайратини ва сиёсий активлигини та-
ғин ҳам ошириб юборди.

Пахта — коммунизмнинг моддий-техника базасини
яратиш учун олиб борилаётган умумхалқ қурашга
қўллаган асосий ҳиссамидир. Мамлакатимизда
ана шу энг муҳим ҳим аяча билан тобора кўпроқ
таъминлаш республикамиз меҳнаткашларининг
бошқа ҳамма қардош халқлар олдидаги ватанпар-
варлик бурчидир. Биз Ўзбекистон Совет Иттифоқи-
нинг асосий пахта базаси эканлиги ва шундай база
бўлиб қолажак билан ҳақли равишда фахрлана-
миз.

Ленин биз ўтган йили об-ҳаво нуқул келганли-
ги ҳамда сув таъқиқлиги оқибатларини тугатиш
учун моддий-техникавий ресурсларимиздан ва ўз
имкониятларимиздан самарали фойдалана олмадик.
Шу сабабли республикамиз пахта тайёрлаш piani-
ни бажара олмади ва давлат олдида қарздор бўлиб
қолди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комите-
тининг ноябрь Пленумида қилган докладыда бун-
дай деган эди: «Пахта етиштирувчи республикалар
халқ олдида катта қарздор бўлиб қолмоқдалар.
Улар етти йиллик планда мўлжалланган даражадан
орқда бормоқдалар».

Бу ҳаққоний танқид республикамизнинг барча
меҳнаткашларини чуқур ҳалжонга келтирди ва ҳар
бир пахтакор қалбига бориб етди.

Ҳар бир хўжаликда ўтган йилги хатоларнинг са-
баблари аниқлаб чиқилди, бу хатолардан тўғри ҳу-
лоса чиқариб олиниди ва эндиликда биз пахта ҳо-
силдорлигини кескин равишда ошириш, «оқ олтин»-
нинг ялпи ҳосилини аяча кўпайтириш учун барча
зарур чораларни қўришга қатъий бел боғлаганмиз.
Бу йил биз камиди 3 миллион 566 минг тонна пах-
та етиштириш мажбуриятини оламиз ва бу мажбу-
риятни бажариш учун тинмай қураш олиб боришни
ўзимизнинг шараф ишимиз, шон ишимиз, виждон
ишимиз деб биламиз.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукума-
ти Ватанимиз пахтачилигини ривожлантириш тўғ-
рисида кун сайин ғамхўрлик қилиб келмоқдалар,
пахтакорларга яратган етган кўрсатмоқдалар.
Республикамиз колхоз ва совхозлари янги техника
билан узлуксиз таъминланмоқдалар, йил сайин то-
бора кўпроқ минерал ўғитлар, заҳарли химикатлар
олмоқдалар, қишлоқ хўжалигини комплекс механиз-
ациялаш ва ҳар томонлама интенсификациялаш
учун барча зарур нарсаларга эга бўлмоқдалар. Рес-
публикамиз доирасида Сирдарё областининг тузили-
ши бу ғамхўрликнинг янги ёрқин далилидир. Бу
област Ўзбекистонда «оқ олтин» етиштирувчи йи-
ри зоналардан бири бўлади. Шу муносабат билан
қардош қозоқ халқининг зўр олимхўрлик қўрсати-
б, бизга Миразтўл зонасида икки ишлаб чиқариш
бошқармаси составига кирган каттагина ер майдони
ни тошйирланлигини мамнуният билан айтиб
ўтиш керак.

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг
халқ хўжалигига тартиб раҳбарлигини ишлаб чиқа-
риш принципи бўйича қайта қуриш тўғрисидаги қар-
орларини барча совет кишилари ақидиллик билан
кутиб олдилар. Қишлоқда янги тартиб органлари-
нинг тузилиши тартиб XXII съезди томонидан қи-
лоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида қў-
йилган вазифаларни муваффақиятлорқ бажариш-
га ёрдам беради.

1963 қишлоқ хўжалик йили деҳқончилик экин-
лари ва чорвачилик маҳсулотларини кескин равиш-
да кўпайтириш, экин майдонлари структурасини
қатъиян яхшилаш, фан ютуқлари ва илгор тажри-

бани ҳар бир хўжаликка, ҳар бир бригадига дадил
жорий этиш йили бўлмоқчи эдик. Даладар ва фер-
маларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етишти-
ришни ҳар томонлама кўпайтириш йўллари кўр-
сатуви янги машаллар порлаб турсин.

Партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комите-
тининг ноябрь Пленуми тарихий қарорларини ба-
жариш соҳасида етти йилликнинг бешинчи йилиги
вазифаларини муҳокама қилиб, республикамиз кол-
хозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари, қи-
лоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассислари,
олимларимиз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Мар-
казий Комитети Президиумига ёзган Хати ва унинг
КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида қил-
ган докладыда баён қилинган кўрсатмаларга амал
қилиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулот-
лари етиштиришни янада кўпайтириш ва давлатга
сотиш юзасидан конкрет чора-тадбирлар ишлаб чиқ-
дилар. Шунга мувофиқ биз 1963 йилга хўжалик-
ларнинг ҳамма категориялари бўйича қуйидаги со-
циалистик мажбуриятларини қабул қиламиз:

Маҳсулот турлари	Ўлчов бўлими	Етиш- тириш	Сотиш
Пахта	миг тонна	3.566	3.566
Гўшт (сўйилган ваёнда)	»	168,5	»
Гўшт (тирик ваёнда)	»	282,3	183,0
Сут	»	905,4	348,5
Тукум	млн. дона	554,0	115,0
Жун	миг тонна	23,0	22,2
Қаноп ва жут	»	235,0	220,0
Дон	»	849,5	206
Тамани	»	5,0	5,0
Нилла	»	15,0	15,0

Белгиланган вазифаларни бажариш учун биз Ўз-
бекистон КП Марказий Комитетининг республикада
пахта етиштириш юзасидан етти йиллик план топ-
шириқларини бажариш тадбирлари тўғрисидаги ма-
салани кунги кеча кўриб чиққан VI пленуми қарор-
ларига амал қиламиз.

Илгор хўжаликларнинг тажрибаси, ишлаб чиқа-
риш новаторларининг ютуқлари қабул қилинаётган
мажбуриятларимизнинг реаллигини бизга кўрсатиб
турбиди. Биз ҳар бир гектар ердан самарали фой-
даланиш учун социалистик мусобақани кенг авж ол-
дириб, барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдор-
лигини ва чорва моллар маҳсулдорлигини кескин
равишда оширишга эришамиз, ҳар 100 гектар ер
ҳисобига маҳсулот олишни кўпайтириш, деҳқон-
чилик ва чорвачилик маҳсулотлари таннархини ка-
майтирамиз.

Қолоқ хўжаликлар ва бригадаларни ўрта даража-
га ва илгорлар даражасига кўтариш — пахтанинг ял-
пи ҳосилини кўпайтиришда бизнинг асосий резерви-
миздир. Гектаридан 30-40 центнер ҳосил олиб
келаятган колхоз ва совхозлар билан бир қаторда
йиллаб 12-15 центнер миқдорда пахта ҳосили
олаётган қолоқ хўжаликларнинг бўлишига энди-
ликда сабр-тоқат қилиб бўлмайди.

Хоразм области пахтакорлари ҳосилдорлигини
ошириш учун резервлардан моҳирона фойдаланиш-
нинг ақойиб намунасини кўрсатдилар. Ўтган йили
улар ҳар гектар ердан 29,5 центнердан пахта
етиштириб, давлатга пахта сотиш юзасидан олган
мажбуриятларини муваффақият билан бажардилар.

Бошқа областларнинг кўпгина пахтакор хўжа-
ликлари ҳам ўтган йилда зўр берган катта қийинчи-
ликларни енгишда, табиат инжиқликларига қарши
курашда зўр ушшоқлик қўрсатдилар. Белгиланган
марраларни қўлга киритиш учун курашда қатъий
туриб қаҳрамонлик қўрсатганликлари тўғрисида 219
колхоз ва 17 совхоз пахта тайёрлаш давлат piani-
ни бажарди.

Дала ишларимизда ишнинг муваффақиятли бори-
шини мўлдат ва сифат кўрсаткичлари ҳал қилади.
Шунга кўра барча қишлоқ хўжалик ишларини энг
қўлай мулдатларда ва юксак агротехника даражаси-
да ўтказиш учун зарур чораларни кўрамиз. Биз
бутун мураккаб агротехника комплексини мўл ҳо-
сил олишга қаратамиз, агротехника комплекси қон-
даларининг бузилишига ва шаблон тарзда қўлла-
нилишига йўл қўймаймиз. Ҳар бир дала ишнинг ҳу-
суслигига қараб ишлаш — пахтакорларнинг ижо-
дий ташаббуси намоён бўладиган зарур шарт ма-
на шундайдир.

3 миллион 566 минг тонна пахта етиштириш
учун, унинг таннархини янада камайтириш учун
курашда комплекс механизация ҳал қилувчи роль
ўйнаши лозим.

Бу йил 1.060 минг гектар майдонда чигитни квад-
рат-уялаб экиб, ғўзаларни икки томонлама ий-
лаймиз, 320 минг гектар ерга чигитни уяларга аниқ
белгиланган миқдорда ташловчи сеялкалар билан
экамиз. Иш органларини тўғри ташлаш ва ундан
тўғри қўлланиш йўли билан экинларни култиваци-
я қилиш сифатини яхшилаймиз, 150 минг гектар
ердаги ғўзаларни механизация асосида чеканка қи-
лаемиз.

520 минг гектар майдондаги ҳосилини машиналар
билан териб олиш учун ажратамиз, даладарни
экинга ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаб қўямиз,
машинада камиди 675 минг тонна пахта терамиз
ва тайёрлов пунктларига камиди 2.350 минг тонна
пахтани қон-қанорсиз ташиймиз.

Шонли механизаторларимиз, Социалистик Меҳ-
нат Қаҳрамонлари Валентин Тюпко, Турсуноя Оху-
нова, Мелиқўзи Умрзоқов ва бошқа кўпгина меҳа-
низаторларнинг тажрибаларига, «Малик» совхози,
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозини, «Со-
вой» совхозини коллективларининг, Янгйер ишлаб чи-
қариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» ва

Норпой ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли
«Коммунизм» колхозларининг ютуқларига қанча-
лик дадил таянсақ, пахтачиликда техника тараққи-
ёти ҳам шунчалик тез ривожланади.

Ўтган йили Никита Сергеевич Хрушчев масла-
ҳати билан Валентин Тюпко, Мелиқўзи Умрзоқов,
Жавод Қўчиев, Любовь Ли, Анастасия Чудная ва
бошқа новаторлар иш методларини ўрганиш юзаси-
дан ташкил этилган илгор тажриба мактаблари кол-
хоз ва совхозлар учун қўллаб-қувватлаб етказиб бе-
ришнинг чинакам ўчоги бўлиб қолди. Хозир минг-
лаб қишлоқ меҳнаткашлари ана шундай мактаблар-
да ўқимоқдалар. Биз ҳар бир ёш колхозчи ва ҳар
бир совхоз ишчиси тракторини, пахта териш маши-
насини, автомобилни ҳайдай оладиган бўлишига
эришишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўямиз.

Сугориладиган ерлар — бизнинг улкан бойлиги-
миздир. Бу бойлиқни ошириш учун биз сув хўжа-
лиги қурилиш pianiни бажариш йўлида ўз куч-
қайратимизни аямаямиз. Яна 100 минг гектар суг-
ориладиган янги ва партов ерларни ўзлаштириб,
қишлоқ хўжалик оборотидаги киритамиз. Ерларнинг
мелиорация ҳолатини яхшилаш ишларини қизитиб
юборамиз, катта ҳамда текислаш ишларини ўтказ-
амиз. Қўшимча сув ресурсларини қидириб топиш
ва улардан фойдаланиш мақсадида 370 та янги қуд-
дуқ қазиймиз, бу қудуқларга, шунингдек коллек-
тор, дренаж ва сув ҳовузаларига 4400 та насос ўр-
натамиз.

Экин майдонлари структурасини яхшилаш бора-
миз ва ғўзаларни энг яхши ерларда ўстирамиз,
шунингдек, маккажўхори, оқ жўхори, беда, нўхат
ва бошқа дон-дўқакли ҳамда ем-хашак экинлари
экиш pianiни бажаришга эришамиз. Ўз даво-
мида бир далада ем-хашак экинларидан икки марта
ҳосил олиш учун мавжуд бўлган барча имконият-
лардан фойдаланамиз. Мустаҳкам ем-хашак база-
сини яратиш асосидагина биз чорвачиликни ривож-
лантириш соҳасидаги юксак мажбуриятларимизни
бажара оламиз.

Бу йил биз ем-хашак етиштирувчи бригадалар-
нинг ўзаро социалистик мусобақасини ҳамма ерда
кент қизитиб, уларнинг гектаридан 400-500 цент-
нерга етказиб думбул сўтаси билан силослоб
маккажўхори, 30-40 центнер маккажўхори до-
ни, 80-100 центнер беда пичани, 20 центнер
нўхат, 300-400 центнер қанд лавлаги олишларига
эришамиз. Камиди 4135 минг тонна силос бости-
рамиз ва 3.700 минг тонна дағал хашак тай-
ёрлаймиз, концентрация қилинган ем-хашак тайёр-
лашни кўпайтирамиз. Янги яйловлар очиб, уларни
сугориш учун, шунингдек фойдаланиб келинаётган
яйловларни яхшилаш учун зарур чораларни кўра-
миз.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳар то-
монлама кўпайтириш билан бир қаторда чорва
моллар сонининг ўсишига эришамиз. Қорамоллар
сонини хўжаликларнинг барча категориялари бўй-
ича 2.397 минг бошга етказамиз, колхозлар ва дав-
лат хўжаликлариди эса 1.218 минг бошга, шу жум-
ладан сигирлар сонини 383 мингга етказамиз.
Қўй ва эчкилар сонини 9.335 мингга етказамиз,
рамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжалик-
ларида 7.801 мингга етказамиз, қўнчалар сонини
473 мингга, паррандалар сонини эса 2.832,7
мигга етказамиз.

Фермаларда чорва молларни боқиб ва озиқлан-
тиришнинг, ем-хашак тайёрлаш ва тарқатишнинг
прогрессив методларини жорий қиламиз, сигир со-
ғиш, сув билан таъминлаш ва бошқа хил оғир иш-
ларни механизациялаштирамиз, наслчилик иш-
ини яхшилаймиз, қайновларни сунъий уриштириш кент
қўлланамиз ва бошқа энг янги зоотехника усул-
ларидан фойдаланамиз. Молларни йил бўйи бўрдоқи-
га боқиб, семиртириш ва етилтириш ишларини
пўхта уюштирамиз.

Сабзавот, картошка, полиз экинлари ва бошқа
озикқабон экинлар маҳсулотлари етиштириш кў-
пайтириш юзасидан олган мажбуриятларимизни ба-
жариш учун комплекс механизацияга асосланган
илгор агротехника кент жорий қиламиз, ердан
тўғри ва рационал фойдаланиб, бу экинлардан мўл
ҳосил олишга эришамиз.

Богдорчилик ва узумчиликни янада юксалтириш-
га эришамиз, мевали дарахтларни парвариш қилиш-
ни яхшилаймиз, бог ва тоқорлар майдонини ке-
нгайтирамиз, шу мақсадда тоғли ерлар ва тоғ ёнба-
ғирларини ўзлаштиришни давом эттирамиз.

Муҳим озиқ-овқат экинни бўлган шол иетишти-
риш кўпайтириш учун қўлоб ерлардан кент фой-
даланамиз. Шол ва бошқа хил дон экинларини
ишлаш агротехникаси даражасини оширамиз, бу
экинлар ҳосилдорлигини қатъиян юксалтирамиз.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг қишлоқ
хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпайтириш-
дан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида
уларга иш ҳақини етиштирилган маҳсулот миқдори,
сифати ва таннархига қараб тўлаш усулини кент
қўлаймиз. Маблағларни тежаб-тергаб сарфлаш
учун, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари-
нинг барча турлари таннархини камайтириш учун
курашни қизитиб юборамиз.

Меҳнати ташкил қилишни тинмай такомиллаш-
тириб борамиз, колхоз ва совхоз ишлаб чиқариш-
нинг барча участкаларини билимдон кишилар, мо-
ҳир тахсилдорлар билан мустаҳкамлаймиз. Техника
тараққиёти учун бошланган ҳаракатни янада
кент авж олдирамиз. Бу йил комплекс механизация-
га асосланган бригадалар, шунингдек, колхоз ва
совхозларнинг анча кўпайишига эришамиз.

Колхозлараро ишлаб чиқариш алоқаларини ҳар
томонлама мустаҳкамлаймиз. Колхозларнинг бў-
лимма фондларидан самаралироқ фойдаланиш ҳи-
собига бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи,
чорва моллари ва паррандаларни боқиб семирти-
рувчи, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта иш-
ловчи, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашчи,
қишлоқ қурилиши ва қишлоқни электрлаштириш
ишлари билан шугулланувчи колхозлараро янги
корхоналар барпо қиламиз.

Биз республика олимларини колхоз ва совхозлар
билан алоқани яна ҳам кучайтиришга, ишлаб чиқа-
ришга фан ютуқларини кентроқ жорий этишга, ил-
гор тажрибани умумлаштириш ва кент ёйишга даъ-
ват этамиз.

Ўзбекистондаги барча областлар ва Қорақалпо-
ғистон АССР колхозчилари, совхоз ишчилари, ме-
ханазаторлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги
мутахассислари партиямиз XXII съезди ва КПСС
Марказий Комитети Пленумлари томонидан қўйил-
ган вазифаларни шараф билан бажаришга ҳаракат
қилиб, етти йилликнинг бешинчи йилида деҳқончи-
лик ва чорвачилик соҳасида қуйидаги кўрсаткич-
ларга эришиш мажбуриятини олади:

(Давоми иккинчи бетда)

Ўртоқ Николай Викторович ПОДГОРНИЙГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети
Сизни, Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли
арбобини, олтинчи ёшга тўлган кунингизда чин кўнгилдан
табриклайдилар.

Сизга узоқ умр, сийхат-саломатлик ва совет халқи бахт-
саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йў-
лида бундан буён ҳам самарали ишлашингизни тилаймиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ
СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Н. В. ПОДГОРНИЙГА СОЦИА- ЛИСТИК МЕХНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари, КПСС
Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ўртоқ Н. В. Подгорний-
нинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизмат-
лари учун ҳамда тугилган кунига олтинчи йил тулиши муносабати
билан ўртоқ Николай Викторович Подгорнийга Социалистик Меҳнат
Қаҳрамони унвони берилсин ва унга Ленин ордени ҳамда «Уроқ ва
Болга» олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль, 1963 йил 16 февраль.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилга олган СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

(Боши биринчи бетда)

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 23,7 центнердан пахта ҳосили олиб, давлатга 321,0 минг тонна «оқ олтин» сотиш мажбуриятини оламиз.

Ўза парваршида ва ҳосилини йиғиб-териб олишда комплекс механизацияни кенг жорий этишимиз, 74 минг гектар майдонга чигит квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 30 минг гектар майдонга чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экавимиз, 110 минг гектар майдондаги гузаларни култиваторлар билан икки томонлама ишлаймиз, 22 минг гектар гузаларни механизация асосида чеканка қилимиз, 64 минг гектар майдондаги пахтани машина теримига ажратамиз, дефолиацияни ўз вақтида ўтказамиз. Пахта териб машиналаридан тўла ва тўғри фойдаланишни таъминлаймиз ва 107 минг тонна пахтани машинада териб оламиз, 252 минг тонна пахтани эса қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сўйилган вазнда 17,6 минг тонна гўшт, 139,4 минг тонна сут, 106,6 миллион дона тухум етиштиришимиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан 13,4 минг тонна гўшт, 61,8 минг тонна сут, 24,3 миллион дона тухум етиштирилади.

Давлатга гўшт (тирик вазнда) сотишни 19,3 минг тоннага, сут сотишни 52,4 минг тоннага, тухум сотишни 15,6 миллион донага, жун сотишни 1292 тоннага етказамиз.

Ил охиригача барча хўжаликларда 241 минг бош қорамол, 561,3 мингта қўй ва эчки, 85,2 минг бош чўчка, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан 113,1 минг бош қорамол, шулардан 40,7 мингта сиғир бўлишига, 427,4 минг бош қўй ва эчки, 78,3 минг бош чўчка, 490 мингта парранда бўлишига эришамиз. Фермаларни тўлдириш учун ва боқиб етилириш учун ишчи ва колхозчилардан 23 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ҳар гектар ердан силос учун 400 центнер думбул сўтали маккажўхори, 80 центнер куруқ беда, 250 центнер қанд давлати олиш учун социалистик мусобақани кенг қиғатамиз, 464 минг тонна силос бостирамиз, 234 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Маҳсулот тайёрлаш давлат планларини бажариш ва ошириб бажариш ҳамда Тошкент шаҳри ва об-ластадаги бошқа саноат марказлари аҳолисини юқори сифатли сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулотини ва мева билан таъминлаш мақсадида колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 94 минг тоннага, сабзавот етиштиришни 160,2 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 79,8 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни 47 минг тоннага етказамиз.

Давлатга 230 минг тонна напон поясн ва 600 тонна напон уруғи сотамиз, 1107 тонна пилла етиштиришимиз. Бог ва тоқзорлар майдони янада кенгайтирилади.

1963 йил ҳосили учун 8,5 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 20,8 центнердан ҳосил олиб, давлатга 414 минг тонна пахта сотамиз.

Ўзаларни ишлаш ва ҳосилини йиғиб-териб олишда прогрессив методларни кенг жорий этишимиз, 138,7 минг гектар майдонга чигитни режа сим-лари тортиб, квадрат-уялаб экавимиз, шу жумладан 51 минг гектар майдонга чигит уяларга аниқ бел-гиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экилади.

118 минг гектар майдондаги ўза икки томон-лама ишланади, 31 минг гектар майдондаги ўза-лар эса механизация асосида чеканка қилинади, 125 минг гектар экин майдонини машина теримига аж-ратамиз, дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказ-амиз, камда 151 минг тонна ҳосилини машиналар билан териб олиб, 307 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сўйилган вазнда 24,3 минг тоннагача гўшт етиштиришимиз, сут етиштиришни 56 минг тоннага, тухум етиштиришни 39,5 миллион донага, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан гўшт етиштиришни 17 минг тоннага, сут етиштиришни 31 минг тоннага, тухум етиштиришни эса 13,4 мил-лион донага етказамиз.

Давлатга тирик вазнда 18,9 минг тонна гўшт, 28,7 минг тонна сут, 10,6 миллион дона тухум, 2789 тонна жун сотамиз.

Ил охиригача қорамоллар сонини 122 минг бош-га, қўй ва эчкилар сонини 923,3 минг бошга, чўч-қалар сонини 68,7 минг бошга етказамиз, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан қора моллар сонини 76,6 минг бошга, шулардан сиғир-лар сонини 25,8 минг бошга етказамиз, қўй ва эчки-лар сонини 818,8 минг бошга ва чўчкалар сонини эса 63,5 минг бошга етказамиз. Чорвачилик ферма-ларини тўлдириш учун ишчи ва колхозчилардан ка-мида 17 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун макка-жўхори, оқ жўхори, беда, дукнакли экинлар ва бошқа ем-хашак экинлари етиштиришни кўпайти-рамиз.

Силос қилиш учун маккажўхорининг ўртача ҳо-силдорлигини думбул сўтаси билан бирга гектари-дан 350 центнергача етказамиз, куруқ беда тайёр-лашни эса 60 центнергача етказамиз, 283 минг тонна силос бостирамиз, 387 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 9 минг тоннага, сабзавот етиштиришни 16,2 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 40,2 минг тон-нага, мева ва узум етиштиришни эса 7,5 минг тон-нага етказамиз.

Бог ва тоқзорлар майдони кенгайтирилади. Дав-латга 319 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 19,2 минг гектар партов ва қўриқ ерлар ўзлаштирилади, сув хўжалик иш-лари кучайтирилади, сувдан тежаб-тергаб фойдала-нишга эришилади.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 22,3 центнердан пахта етиштириб, давлатга 463 минг тонна «оқ олтин» сотамиз, 122 минг гектар майдонга чигит режа симлари торти-либ, квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 40 минг гектар майдонга чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан эки-лади, 122 минг гектар майдондаги экинларни меха-низация ёрдамида икки томонлама ишлаймиз, 19 минг гектар майдондаги ўза эса механизация асо-сида чеканка қилинади.

80 минг гектар майдондаги пахтани машина те-римига ажратиб қўямиз, дефолиацияни ўз вақтида ўтказамиз, машиналар билан камда 78 минг тонна «оқ олтин» териб, 270 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Шўр ерларини ўз вақтида ва сифатли қилиб те-кислаймиз ва ювамиз, сув ресурсларидан тўғри фойдаланишни таъминлаймиз, сугориладиган ер-ларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш ва сув би-лай таъминлиниш лараксини ошириш соҳасидаги ишларини давом эттирамиз.

Сўйилган вазнда 15,3 минг тонна гўшт, 103,5 минг тонна сут, 59,2 миллион дона тухум етишти-рамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжа-ликларидан 10,3 минг тонна гўшт, 40 минг тонна сут ва 9,2 миллион дона тухум етиштирилади.

Давлатга тирик вазнда 13,4 минг тонна гўшт, 39 минг тонна сут, 9 миллион дона тухум, 800 тонна жун сотамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларидан картошка етиштиришни 37,8 минг тоннагача, сабзавот етиш-тиришни 50 минг тоннагача, полиз экинлари маҳсу-лотини 51 минг тоннагача, мева ва узум етишти-ришни эса 21,8 минг тоннагача кўпайтирамиз.

Давлатга 3850 тонна пилла етиштириб сотамиз.

Қорамоллар сонини йил охиригача 286,6 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 350 минг бошга, чўч-қалар сонини 40,5 минг бошга етказамиз, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан қора-моллар сонини 127,4 минг бошга, шулардан сиғир-лар сонини 42,3 минг бошга етказамиз, қўй ва эчкилар сонини 280 минг бошга, чўчкалар сонини 40 минг бош-га, паррандалар сонини эса 226 минг бошга еткази-лади.

Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ҳамда боқиб етилириш учун ишчи ва колхозчилардан ка-мида 25 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш мақсадида маккажўхори, дукнакли экинлар, беда ва бошқа ем-хашак экинлари етиштириш кўпайтирилади. Гек-таридан ўрта ҳисобда 400 центнер думбул сўтали маккажўхори поясн, 62 центнер куруқ беда олиш-га эришамиз, 480 минг тонна силос бостирамиз, 230 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

1963 йил ҳосили учун 11,5 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади, Марказий Фарғо-нани ўзлаштириш, сув хўжалик иншоотлари қури-лишлари кучайтирилади.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан камда 26,3 центнер ҳосил олиб, давлатга 775 минг тонна пахта сотамиз.

245 минг гектар майдонга чигит режа симлари торти-либ, квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 66 минг гектар майдонга уяларга аниқ белгилан-ган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан эки-лади; 245 минг гектар майдондаги экин икки то-монлама ишланади, 20 минг гектар майдондаги ў-за механизация асосида чеканка қилинади. 105 минг гектар ер машина теримига ажратила-ди, дефолиация энг яхши мўддатларда ўтказилади, камда 132 минг тонна пахта машиналар билан те-риб олинади ва 510 минг тонна ҳосил қоп-қанор-сиз ташийлади.

Сугориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини ва сув билан таъминлиниш яхшилаш юзасидан зарур ишларни амалга оширамиз ва сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга эришамиз.

Сўйилган вазнда 19,4 минг тонна гўшт, 110 минг тонна сут, 76,3 миллион дона тухум етишти-рамиз, шу жумладан колхозлар ва совхозларда 13,6 минг тонна гўшт, 47 минг тонна сут, 11 мил-лион дона тухум етиштирилади.

Давлатга тирик вазнда 17,6 минг тонна гўшт, 47 минг тонна сут, 13 миллион дона тухум, 1150 тонна жун сотамиз.

Ил охиригача қорамоллар сонини 290,7 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 548,3 минг бошга, чўчкалар сонини 53,6 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан қора-моллар сонини 145 минг бошга, шулардан сиғир-лар сонини 52 минг бошга етди, қўй ва эчкилар сонини 470 минг бошга, чўчкалар сонини 53 минг бошга, парран-далар сонини эса 250 мингтага етказилади.

Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ҳамда боқиб етилириш учун ишчи ва колхозчилардан 25 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун гектари-дан 400 центнер думбул сўтали маккажўхори по-яси йиғиб оламиз ва 70 центнер куруқ беда ола-миз, 766 минг тонна силос бостирамиз, 233 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, бирминг тон-на нўхат ва бошқа ил дукнакли экинлар, 24 минг тонна қанд давлати етиштирамиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштириш 14,4 минг тоннага, сабзавот етиштириш 54 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 45 минг тонна-га, мева ва узум етиштириш 36,2 минг тоннага ет-казилади. Бог ва тоқзорлар майдони кенгайтири-лади.

Давлатга 3600 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 10 минг гектар қўриқ ва партов ерлар очилиб, Марказий Фарғонани ўзлаш-тириш ишлари кучайтирилади.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 21,8 центнердан ҳосил олиб, давлат-га 348 минг тонна пахта сотамиз.

Ўзаларни ишлаш ва ҳосилини йиғиб-териб олиш-да прогрессив методларни кенг жорий қила-миз, 93 минг гектар майдонга режа симлари тор-тиб, квадрат-уялаб чигит экавимиз, шу жумладан 31,5 минг гектар майдонга чигит уяларга аниқ бел-гиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар бил-лан экилади, 93 минг гектар майдондаги экин ик-ки томонлама ишланади, 17 минг гектар май-дондаги гузалар механизация асосида чеканка қи-линади; 65 минг гектар экин майдонини машина те-римига ажратамиз, дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказамиз, камда 55 минг тонна пах-тани машина билан териб олиб, 220 минг тонна ҳосилини қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сув ресурсларидан фойдаланиш ишлари яхши-ланади.

Гўшт етиштириш сўйилган вазнда 23,6 минг тон-нага, сут етиштириш 162,2 минг тоннага, тухум етиштириш 88 миллион донага етказилади, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан гўшт — 16,2 минг тоннага, сут — 33 минг тонна-га, тухум эса 14 миллион донага етказилади.

Давлатга (тирик вазнда) 32,1 минг тонна гўшт, 54,4 минг тонна сут, 21,1 миллион дона тухум, 4270 тонна жун сотамиз.

Ил охиригача қорамоллар сонини 433 минг бош-га, қўй ва эчкилар сонини 1882 минг бошга, чўч-қалар сонини 96,4 минг бошга етказилади, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан қора-моллар сонини 202,8 минг бошга, шулардан сиғир-лар сонини 58,5 минг бошга етказилади, қўй ва эчкилар сонини 1443,7 минг бошга, чўчкалар сонини 95,9 минг бошга, паррандалар сонини эса 565,6 мингтага ет-казилади. Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ишчи ва колхозчилардан камда 40 минг бош қора-мол сотиб оламиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун макка-жўхори, оқ жўхори, беда, дукнакли экинлар ва бошқа ем-хашак экинлари етиштиришни кўпайти-рамиз.

Маккажўхоридан силос қилиш учун ўртача ҳосилдорлигини думбул сўтаси билан бирга гек-таридан 350 центнергача ва куруқ беда тайёрлаш-ни эса 344 центнергача етказамиз, 548 минг тонна силос бостирамиз, 673 минг тонна дағал хашак тай-ёрлаймиз.

Самарқанд аҳолисини ва бошқа шаҳарлар ҳамда район марказларини юқори сифатли, арзон сабза-вот, картошка, полиз экинлари маҳсулотини ва бошқа озиқ-овқатбоп экинлар маҳсулотини билан таъмин-лаймиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 36 минг тоннагача, сабзавот етиштиришни 84 минг тоннагача, полиз экинларини 67 минг тоннагача, мева ва узум етиштиришни 78 минг тоннагача кў-пайтирамиз. Бог ва тоқзорлар майдонини кенгай-тирамиз.

Давлатга 1600 тонна пилла топирамиз ва 5 минг тонна юқори сифатли тамаки етказиб берамиз.

Сув хўжалик ишлари суратини кучайтирамиз, сувдан тежаб-тергаб фойдаланамиз.

БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 20,3 центнердан ҳосил олиб, давлат-га 310 минг тонна пахта сотамиз. Комплекс меха-низацияни кенг қўллаб берамиз, 87 минг гектар май-донга чигитни режа симлари тортиб, квадрат-уялаб экавимиз, шу жумладан 30 минг гектар майдонга уя-ларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайди-ган сеялкалар билан чигит экавимиз.

87 минг гектар майдонини икки томонлама иш-лаймиз, 12 минг гектар ердаги гузаларни меха-низация асосида чеканка қиламиз, 60 минг гектар ерни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиа-цияни энг яхши мўддатларда юқори сифатли қилиб ўтказамиз, камда 45 минг тонна пахтани машина-да теримиз ва 187 минг тонна пахтани қоп-қанор-сиз ташиймиз.

Ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш, шўр-хоқ ерларни текислаш ва шўрини ювиш иш-лари сифатини оширамиз, экинларни ишлашни сугориш билан бирга қўшиб олиб берамиз, сугориш учун сарфланадиган сувдан тежаб-тергаб фойдала-намиз.

Гўшт етиштиришни сўйилган вазнда 18,5 минг тоннага, сут етиштиришни 78,1 минг тоннага, ту-хум етиштиришни 45 миллион донага етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан гўшт етиштириш 13,6 минг тоннага, сут етиштириш 31,1 минг тоннага, тухум етиштириш эса 10,8 мил-лион донага етказилади.

Давлатга тирик вазнда 22 минг тонна гўшт, 32 минг тонна сут, 10 миллион дона тухум, 5890 тон-на жун сотамиз.

Ил охиригача қорамоллар сонини 222 минг бош-га, қўй ва эчкилар сонини 2,244 минг бошга, чўч-қалар сонини 26,9 минг бошга етказамиз, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан қора-моллар сонини 110,3 минг бошга, шулардан сиғир-лар сонини 31,7 минг бошга етди, қўй ва эчкилар сонини 2,020 минг, чўчкалар сонини 26,5 минг бошга, парран-далар сонини эса 265,7 мингтага етказилади.

Фермаларни тўлдириш ва боқиб етилириш учун ишчи ва колхозчилардан 20 минг бош қорамол хар-ид қилимиз.

Маккажўхори ҳосилдорлигини думбул сўтаси билан бирга гектаридан 300 центнерга, куруқ беда эса 54 центнерга етказилади, 316 минг тонна силос бостирамиз, 576 минг тонна дағал хашак тайёрлай-миз.

Колхоз ва совхозларда 6,2 минг тонна картошка, 25,4 минг тонна сабзавот, 35,8 минг тонна полиз экинлари маҳсулотини, 17,4 минг тонна мева ва узум етиштирамиз. Бог ва тоқзорлар майдонини кенгай-тирамиз.

Давлатга 1770 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 6 минг гектар қўриқ ва партов ерларни ўзлаштириб, сув хўжалик қури-лиш ишларини кучайтириб юборамиз, йил давомида 695 минг гектар яйловга сув чиқарамиз.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 23,1 центнер пахта етишти-риб, давлатга 430 минг тонна «оқ олтин» сотамиз, шу жумладан 95 минг тонна ингичка толали сорт пахта топирамиз.

Комплекс механизацияни кенг жорий этиш иш-лари давом эттирилади, 120 минг гектар майдонга режа симлари тортиб, квадрат-уялаб чигит экавимиз, шу жумладан 40 минг гектарига чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялка-лар билан экавимиз, 120 минг гектар майдонини икки томонлама ишлай, 15 минг гектар майдонда гуза-ларни механизация асосида чеканка қилимиз, 40 минг гектар майдонини машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни энг яхши мўддатларда ва сифатли қилиб ўтказамиз. Машиналар билан камда 60 минг тонна пахта теримиз ва 260 минг тонна ҳосилини қоп-қанорсиз ташиймиз.

Гўшт етиштириш сўйилган вазнда 28,4 минг тон-нага, сут етиштириш 123,2 минг тоннага, тухум етиштириш 60,8 миллион донага етказилади, шу жум-ладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан гўшт — 20,8 минг тоннага, сут — 48 минг тонна-га, тухум 12,5 миллион донагага етказилади.

Давлатга тирик вазнда 37,5 минг тонна гўшт, 54 минг тонна сут, 23,5 миллион дона тухум, 5400 тонна жун сотамиз. Ил охиригача қорамоллар со-нини 386 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 2,259,8 минг бошга, чўчкалар сонини 77,2 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва дав-лат хўжаликларидан қорамоллар сонини 211 минг бош-га, шулардан сиғирлар сонини 62 минг бошга етга-зилади, қўй ва эчкилар сонини 1,820 минг бошга, чўч-қалар сонини 77 минг бошга, паррандалар сонини эса 400 мингтагага етказилади.

Фермаларни тўлдириш учун ҳамда боқиб ети-лириш учун ишчи ва колхозчилардан 40 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Силос учун гектаридан 320 центнер думбул сў-тали маккажўхори, сугориладиган ерларда 60 цен-тер куруқ беда йиғиб оламиз, 600 минг тонна си-лос бостирамиз, 645 минг тонна дағал хашак тай-ёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда 13,2 минг тонна картош-ка, 32 минг тонна сабзавот, 43,2 минг тонна полиз экинлари маҳсулотини, 32,7 минг тонна мева ва узум етиштирамиз.

Давлатга 1250 тонна пилла сотамиз.

Бог ва тоқзорлар майдонини кенгайтирамиз.

Ерларнинг мелiorатив ҳолатини ва сув билан таъминлиниш яхшилаш ишлари кучайтириб юборилади, 1963 йил ҳосили учун 24 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади, Жанубий Сурхон сув оловчи қурилиш ва бошқа сув хўжа-лики объектлари қурилиши тезлаштириб юборила-ди; сугоришга сарфланадиган сувни тежаб-тергаб ишлатамиз.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ 1963 ЙИЛ 13 ФЕВРАЛДАГИ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 29 центнердан ҳосил етиштириб, дав-латга 290 минг тонна пахта сотамиз.

78 минг гектар ерга режа симлари тортиб, квад-рат-уялаб чигит экавимиз, шу жумладан 20 минг гек-тар майдонга чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан экилади, 70 минг гектар майдонини икки томонлама ишлай-миз, 9 минг гектар майдондаги гузаларни меха-низация асосида чеканка қиламиз, 40 минг гектар ер-ни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиация-ни ўз вақтида яхшилаб ўтказамиз, машиналар билан камда 55 минг тонна пахта теримиз ва 180 минг тонна ҳосилини қоп-қанорсиз ташиймиз.

Ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш иш-ларини кенг миқёда олиб берамиз, бунда ер ости су-вларининг кўтарилишига йўл қўймаймиз, шўр ер-ларни сифатли қилиб ювамиз, барча сув хўжалик ишларини ўз вақтида ўтказамиз.

Гўшт етиштиришни тирик вазнда 8,2 минг тон-нага, сут етиштиришни 46,7 минг тоннага, тухум етиштиришни 28,3 миллион донага етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларидан гўшт — 5,3 минг тоннага, сут — 20 минг тоннага, тухум эса 3 миллион донага етказилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Ироқдан олинган маълумотлар мамлакатда коммунистларга ҳамда Ироқдаги демократик ва ватанпарвар кучларнинг бошқа вакиллари қарши оммавий репрессиялар ва қонли террор қилинаётганидан далолат берибди. Ҳокимиятнинг турли органлари оммавий тинтувлар, қамқоқ олашларни ташкил қилмоқда, юзларча сира бегуноқ кишиларни қийнаб асламоқда ва ўлдирмоқда.

Коммунистлар ҳамда бошқа демократлар ва ватанпарварлар Қосим режимидаги тарафдорлари, деган баҳона билан ҳамма жойда ушлаб олинмоқда. Тюрмалар маҳбуслар билан тўлиб кетди, репрессия дучор этилганлар учун махсус лагерлар ташкил қилинмоқда. Неча ўн йиллар давомида империалистлар тарафдори бўлиб келган Нури Саиднинг қора режими қарши фидоикорона кураш олиб борган, бу режими агардир ташлангандан кейин эса 1958 йилги Ироқ революцияси мақсадларини амалга ошириш учун кичиллик билан курашиб келган Ироқ халқи мингларча қаҳрамон фарзандларнинг ҳаёти ҳавф остида қолди.

Ироқ Коммунист партияси миллий кураш байроғини доимо баянда кўтариб келди. У короллар династияси ва империалистлар тарафдори бўлган тўдалар ҳукмронлик қилган даврда Ироқ бошидан кечирган энг даҳшатли террор шаронита ҳам мустамлакачиларга ва уларнинг агентларига бўйин эрмаган эди. Таъқиб этишлар ҳам, қамқоқ олашлар ҳам, дорға осиллар ҳам Ироқ Коммунист партиясининг иродасини бушатира олмади. Компартия миллий манфаатлар ва ўз халқининг тараққиёти учун курашда Ироқдаги ҳар қандай партияларга нисбатан жуда кўп қурооллар берди. Ироқ коммунистлари 1958 йилги июль революциясини тайёрлашда ва ўтказишда актив қатнашди. Коммунист шахсий диктатураси даврида, курашчиларга ва репрессияларга қарама-қарши, коммунистлар революция мақсадларини амалга ошириш учун қаҳрамонона курашини давом эттирдилар. Улар империализмга қарши, ўз ватанининг қинакам мустамлакини учун, қурд халқининг алоқати миллий талабларининг қондирилиши учун, демократия учун, Ироқ халқининг ҳуқуқлари ва ҳаётий манфаатлари йўлида миллий ватанпарвар кучларнинг бирлиги учун курашдилар. Улар мамлакат тараққиётини орқага сурмоқчи бўлган кучларни қатъият билан фож этдилар.

Компартия ўзининг бутун фаолиятида кенг халқ оmmasига таяниш ва унинг маддида фойдаланиш. Компартия шахсий диктатура режими ва ўзвонликка қарши курашда ўз мамлакатдаги барча миллий ватанпарвар ва демократик кучлар билан маҳкам ҳамкорлик қилишга интилади. Коммунистларнинг таъқиб қилиниши миллий бирлик, эркинлик, демократия ва социал адолат деб эълон қилинган сиёсатга тамомилла зиддир.

Тарих бир неча марта шу нарсани тасдиқладики, антикоммунизм позициясида туриб ҳаракат қилаётган кишилар бутун халқнинг муқаддас ҳуқуқларини муқаррар равишда поймол қиладилар, ўз мамлакатларидаги барча қинакам демократик ва ватанпарвар кучларга зарба берадилар, репрессия ишига хизмат қиладилар ва миллийнинг ўз манфаатларини империализм ҳамлалиридан ҳимоя қилишда миллат бирлигини заифлаштирадилар. Ироқда антикоммунист террорининг авж олганлиги бутун дунёдаги империалист реакцияни го-лит хурсанд қилаётганлиги ажабланарли эмас.

Дўст Ироқ халқи тақдирини го-лит манфаатдор бўлган Совет Иттифоқи коммунистлари, барча совет кишилари Ироқда вужудга келган аҳволдан ташвишланишмоқдалар. Улар наҳондаги бутун прогрессив жамоатчилик билан биргаликда Ироқдаги асосий ялли репрессияларга қарши ғазаб билан норозилик билдирадилар.

Шу кунларда Ироқ халқининг илгор қисми дучор қилинаётган репрессия ва қувғинлар халқро жамоатчиликнинг кенг табақаларини ҳақли равишда ғазаблантирмоқда. Совет коммунистлари, бутун совет халқи Ироқдаги қонли террорни ва репрессияларни қатъий қоралайдилар. Биз қатъий ишонамизки, Ироқ халқининг энг яхши фарзандларини жазолаш ва қириш сиёсати барбод бўлади. Ироқнинг эрксевар халқи жипслашган ва актив ҳаракатлари билан кутурган реакцияга зарба бермоқ учун куч топа олади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

4-КОСМОНАВТ ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

ТОШКЕНТ ПАВЕЛ ПОПОВИЧНИ
ТАБРИКЛАМОҚДА

Ишончим комил, ракета қаровни
қурсатар учиб, юлдузлар манзил...

Совет космонавтиларнинг юлдузлар океанида Павел Попович айтган ана шу кўнгиш Тошкент аэропорти майдонида яна жарағлади. 16 февралда серқуёш Ўзбекистоннинг азиз меҳмони 4-космонавти кутуб олиш учун аэропортга келган минг-минглаб шаҳарликлар бу қўнқишга жўр бўлидилар.

Самовий биродари Андрей Николаев билан бирга афсонавий парвозидан кейин Павел Попович Ўзбек юртига биринчи марта сафар қилди. Аммо биз у билан биринчи марта учрашганимиз йўқ. У, омонда афсонавий кемада парвоз қилиб, қор босган Тяньшань чўққиларини, яшиб турган водийларни, қўмқўқ чизикдек бўлиб қўнғинган каналларни кузатиб ўтганда, ўзини бу ерга келгандек ҳис этган эди.

Павел Романович ўтган йилнинг октирида тугилиб ўсган, юрти — Украинанинг Ужине қишлоғида Ўзбекистон кишиларнинг, самийий ҳаёсини қабул қилар экан, унинг берган ватанлари республикада меҳнатлашларнинг хотирида қўнғинларини йўқ. Қаршилик врач тақдими этган тўн ва дўппини кия туриб, космос қаҳрамони пахтакор республикага албатта борама, деган эди.

Узоқ кутилган ана шу кун келди. Ўзбекистон меҳнатлашларнинг фикр-туйғуларини изҳор этган: «Қадрдонимиз Павел Романович Попович, хуш келибсан!» сўзлари ёзилган қизил албонлар аэропорт бенисининг бир бурчагидан иккинчи бурчагигага тортиб қўйилган.

Кутуб олунғилар гулдастлар кўтариб боргандар. «Совет космонавтиларига шон-шарафлар!» сўзлари ёзилган транспарант гулдастлар орасида кўзга аққол ташлабди.

Азиз меҳмонни кутуб олиш учун партия, совет, касабаси союзу ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари, Тошкент гарнизони ҳарбий бўлимларининг вакиллари аэродромга келдилар.

Кутуб олунғилар орасида ёшлар айланика кўп. Ёш пахтакорлар, механизаторларнинг яқинда Тошкентда очилганда Бутуниттifoқ слётининг делегатлари аэродромга келдилар. Бу слётининг ишида Павел Попович ҳам иштирок қилди. Бизнинг йилга ва қизларимиз космосдаги миссия қаҳрамонлиги ер устидаги шонли зафарлари билан тақдирламоқдалар. Жонозон Коммунист партияга чексиз муҳаббат ва садоқат туйғулари билан руҳланган меҳнаткашлар ҳам, космосни забот этишчилар ҳам Советлар мамлакатининг шуҳрати ва куч-қудратини янада оши-

риш, коммунист қурилишининг КПСС XXII съезди белгилаб берган улғувор программасини тезкор амалга ошириш учун астойдил курашмоқдалар. Ёш афвол космонавтиларни Ватанга фидоикорона хизмат қилишининг юксак намуналари деб билиш. Зўр маҳорат билан энг ялли техника билан бошқариш, ўзининг ватанпарварлиги бурчини бажаришда улар қаби мард ва сабот-матонатли бўлиш барча совет кишиларининг шioriдир.

Тантанали кутуб олиш пайти келди. Космосда қарийб уч сутка бўлиб, юлдуз трасалари бўйлаб икки миллион километрга яқин йўл босиб ўтган, бутун дунёга доғи кетган совет учувчиси ҳамда самолётдан чиқиб келди. Барча совет космонавтилари қаби полковник Павел Поповичнинг ҳам чекриси очик, қувноқ ва хушчақчақ.

Неча ўнлаб болалар ранг-баранг гулдастларни асалган гулдастларини унга тақдим этидилар. Совет Иттифоқининг космонавт учувчиси Москвадан келган ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. А. Сажомен билан бирга аэропортга перронига қараб йўл олади. Меҳнаткашларнинг бу ерда тўлганган вакиллари уни табриклиди.

Митинг бошланди. Ўзбекистон ВЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари Б. А. Крисинов афсонавий парвози билан бутун инсониятни ҳайратда қолдирган ва хурсанд қилган космос қаҳрамонини Ўзбекистоннинг етти юз минг комсомол номида, Ўзбекистоннинг барча ёшлари номида самийий табриклиди.

Тошкент медицина институтининг студенти, комсомол аъзоси Дилнора Исмомилла микрофон олди қилади. У, 4-космонавта мурожаат қилиб, қуйидагиларни айтиди:

— Бутун дунё Сизнинг миссия қаҳрамонлигинизга қўйил қолди. Бу қаҳрамонлик совет фани ва техникасининг кучи, шон-шухратини, эркин инсоний орзуларини мардона парвозини ёркин баян қилиди. Бизнинг мамлакатимиз космосни забот этган ўзининг айна шу мард фарзандлари билан фахрланади. Павел Романович, самовий биродарингиз Андрей Николаевич билан бирга гуруҳа бўлиб қилган парвозингиз совет кишиларининг қаҳрамонлиги ва мардликнинг қўнғини ялломбахш намунадир. Партия совет кишиларининг куч ва талантини яратувчилик қўнғинларига кўтар-

ди. Барча совет ёшлари қаби Ўзбекистон ёшлари ҳам ҳамма ишда сизларга тақдир қилишга интилади.

«Ташселъмаш» заводи коммунист меҳнат бригадаларининг бошлиғи Вадим Мельников сўз берилади. Мельников бошлиқ тоғарь-автоматчилар коллективини Юрий Гагарин жаҳонда биринчи бўлиб космосга йўл очган унутилмас кун арафасида ана шу фахрий номи олинган сазовор бўлган эди.

— Биз, — деди энг ишчи, — ажойиб космонавтиларининг муваффақиятлари билан астойдил муваффақланмоқдамиз. Бу муваффақиятлар социалистик тузумнинг қантластик тузумдан устуни бўлганлигини го-лит равшан исбот қилди. Сизлар космос пионерларисиз, партия ва ҳукумат томонидан ўз олдингизга қўйилган вазифаларини шараф билан бажаришдингиз. Биз ер устида қилинган ўз ишларимиз билан, етти йиллик план топиш-ларини муваффақият билан бажариш учун курашда эришяётган муваффақиятларимиз билан Ватанимизни қувонтирмоқдамиз ва бундан буюн ҳам қувонтирамиз.

Мен сизларга зўр хурсандчилик билан шуни хабар қила оламанки, бизнинг ёшларимиз астойдил меҳнат қилиш ва қўнғин билан ўқиб натижада техника тараққиёти суръатларини жадаллаштирмоқдалар, етти йилликнинг қаноти бўлган автоматизмга кенг йўл очмоқдалар.

Ҳарбий учувчи Владимир Никонов сўз олади. У узоқ сайёра-ларни дадил штурм қилаётган шонли лочинлар — космонавтлар олинсининг вақилини туркистон-лик учувчилар номида қизғин табриклиди.

— Биз, — деди учувчи, — шонли Совет Қурулди Кучлари сафарида тарбия қўнғин киши-лар космосга биринчи бўлиб йўл очганликлари билан фахрланамиз. Эндиликда хатто имони буш ки-шилар ҳам сизнинг унутилмас за-фарингиздан кейин совет фани ва техникасининг, коммунизм барпо қилаётган совет кишининг шон-шухратини олдида таъзим қилишга мажбур бўлидилар. Қадрдон Павел Романович, бизнинг ишчимиз ахили бормизми. Қиш об-хавоси ўз маҳоратимизни тақомиллаштириш-мига халақит бермайди. Туркистон-лик жангчилар жонозон партия ва Совет ҳукуматининг ҳар қандай топишриғини, Ватанинг ҳар бир ам-фармонини шараф билан дадил изҳор қиладилар. Ҳар биримиз ҳар бир ишда қаҳрамон космонавтардан ўрнат олишга

интиламиз. Биз ер юзида тинчлик иштини астойдил ҳимоя қилмоқ учун қўлимиздан келган ҳамма чорани қўрамиз.

Павел Попович микрофон олди-га келганида аэродромда гулду-рос қарсақлар бошланди. Никита Сергеевич Хрущев Павел Поповичнинг Андрей Николаев билан гуруҳа бўлиб учушини, космосдаги жуда буюқ ғалаба деб, севикли Ватанимизнинг ва совет космонавтиларининг шон-шухратини мангилука оширган қаҳрамон-лик деб атаб, уларнинг парвозига юксак баҳо берган эди.

— Азиз дўстлар! — дейди Павел Попович. — Ҳозир Москвада кунлар совуқ бўлса ҳам, биз сизларга совет космонавтиларимизнинг самийий, дўстона, илиқ пионерлик сазолини олиб келдик. Мен илгари Ўзбекистонда бўлмаган эдим, ҳозир серқуёш Ўзбекистонга келиш-шим туғайли го-лит хурсандим.

Ўзбекистон ёшлари, уларнинг селътига тўлган меҳнаткор пахтакорларга улкан саломимиз йўлайми. Мен бу селъта ишти-роқ қилишимдан хурсандим.

Мен яқинда Кубада бўлдим. Қаҳрамон Куба халқининг Ўзбекистон меҳнаткашларига самийий саломларини ҳам топираман. Куба-лик дўстларимиз сизларга энг яхши етакчиларин изҳор этишини илтимос қилдилар.

Очик чекра билан кутуб олган-лигини учун катта раҳмат! Яна гулдурос қарсақлар бошланди. Совет Иттифоқининг давлат гимнининг садолари янгради.

СССРнинг космонавт учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Павел Попович республика раҳбар-лари билан бирга машинага тушиб паҳарга йўл олади.

Тушдан кейин 4-космонавт Тошкент тўқимачилик комбинати-да бўлди. Бу ерда уни самийий, шод-хурамлик билан кутиб олиш-ди.

Павел Попович қорхонангнинг пехларига бўлди, ишчилар билан суҳбатлашди, уларнинг ишдаги муваффақиятлари билан қизқиди. Мауфазлаш фабрикаси тайёр маҳсулот устакисининг кенг би-носи одамлар билан лиқ тўлди.

Бу ерда тўқимачилар билан кос-монавт ўртасида самийий суҳбат бўлди. Браковичи М. Муродова бу ерда тулганларига тошкентлик тўқимачилар Андрей Николаев ва Павел Поповичнинг гуруҳа бў-либ қилган миссия парвози вақ-тида космик вақтда туриб ишла-ган кунлар ҳақида, ўша кунларда пландан ташқари оз минглаб метр гаулама ишлаб чиқарилганлиги ҳа-қида гапириб берди.

— Сизнинг парвозингизда биз ҳам қатнашдик, — деди ишчи А. Полякова. — Космик кемалар-да ҳам, космонавтиларнинг сафал-дарларида ҳам ўзбек пахтасининг иллари бор-ку, ахир.

Ишчилар космос қаҳрамонининг самийий сафар ҳақидаги ҳикоясини зўр қизиқиш билан тинглади-лар. Вазисизлик ҳолати ҳақида, парвоз вақтидаги овқатланиш тўғ-рисида, космонавтиларни тайёрлаш ҳақида Павел Романовичга қўн-лаб саволлар берилди. Космонавт бу саволларнинг ҳаммасига батаф-сил жавоб берди.

Қорхонанинг энг кекса ходим-ларидан бири О. Е. Мамутова кўрсатган жасорати учун космо-навта ташаккур билдирди ва уни оналарча ўлди.

Тўқимачилар 4-космонавта эс-далик совғалари тақдим этидилар. Павел Попович кўрсатилган илти-фот учун самийий миннатдорчи-лик билдирди ва комбинат коллек-тивига меҳнатда янгида-янги му-ваффақиятлар тилади.

Кечқурун СССР космонавт учувчиси П. Р. Попович Тошкент темир йўл транспорти инженерла-ри институтининг студентлари ва ўқитувчилари билан учрашди. (ЎзТАГ).

Совет Иттифоқи космонавт учу-вичи Павел Романович Поповичнинг Ўзбекистонга келиши. СУРАТДА: Тошкент аэропортида кутуб олиш, А. Косимовнинг фотоси, (ЎзТАГ. Фотохроникаси).

МЕН БУ МАҚОЛАДА КОЛХОЗ-чиларимизнинг пахтачиликни ком-плекс механизациялашдаги фидо-корона меҳнатлари, механизация-нинг шарофати тўғрисида гапир-моқчиман. Пахтакорларимиз ўт-ган ҳўжалик йилини яхши якун-ладилар. 1750 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан «оқ-олтин» териб олишди. Ялли ҳо-силнинг 70 проценти машиналар-да терилди. Биз пахтачиликни комплекс механизациялашда рес-публикамиздаги энг илгор ҳўжа-лик қарорлари бормоқдамиз. 70 процент пахтани машинада териш учун илгари натта тарадуд қўн-ган эдик.

Биз ишнинг шундан бош-ладик: 1961 йилда мен Урта Осиё республикалари ва Янчу-бей Қозоғистон областлари пахта-корларининг Тошкент зона кенга-шда иштирок этдим. Кенгашда қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрущев қатнашиб, пахтачиликни комплекс механизациялаш, унинг истиқболлари тўғрисида ёркин нутқ сўзлади. Колхозчиларимиз Никита Сергеевичнинг нутқини кўнт билан ўрганиб чиққач, ўз-ларига: «Бизнинг ҳўжалигимизда ҳам шундай қилса бўлмайди», деган саволи бердилар. Биз мўл ва арзон пахта етиштириш йўла-рини излай бошладик. Бу йўл пахтачиликдаги ҳамма ишларни кенг механизациялаштириш эди.

Ишчи кадрлар ташлашдан бош-ладик. Колхозимизга янгидадан қў-шилган қолоқ колхоз бригадалари ҳамон кам ҳосил ади, ҳўжалик-мизни орқага тортиб келар эди. Бунга сабаб у бригадаларда меҳнат иштирокчилари бўлинчидир. Колхозчилар далада ишлаш ўри-на, кўп вақтларини ўз томоқла-рида ўтказар эдилар. Бу бри-гадаларга пахтачилик «тилли»ни яхши билганлар механизаторлар ҳамон Саатов, Ғулом Шералиев қаби пахтакорлар бошлиқ қилиб тайинланди. Натижада колхоз бў-йича ҳосилдорлик бир йил ичида 19 центнердан 30 центнерга кў-тарилди. Бунга биринчи сабаб кадрларни тўғри ташлаш бўлса, иккинчи сабаб техникадан тўғри фойдаланиш, энг муҳими эса колхозчиларнинг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорлигини оши-риш бўлди.

Аммо бу ютуқлар ҳам пахта-корларимизни қаноатлантирмади. Улар мўл ва арзон пахта етишти-ришда янги резервларни қидири бошладилар. Маълумки, пахта да-ларамизнинг майда-майда қаргал-га бўлинган, неча ўн гектарлаб унувор ерларимиз йўл, сўмоқ ва ариқчаларга чиқиб кетди. Пахтакорларимизнинг маслаҳати билан бу даладарни текислаб, қаргаларни яхлитлаштирдик. Бу-нинг натижасида, биринчидан, еримизга ер қўнғинлан бўлса, ик-кинчидан, ғўза парваршини ва ҳо-силни янгиштириш олинди меха-низациядан кенг фойдаланишга қўнғин қилиб қўнғинланди.

Шунингдек, ўнгт масаласида ҳам кенгашиб олдик. Тўғри, дав-латимиз колхозларга кўп миқдор-да минерал ўнгт бермоқда. Биз эса минерал ўнгтга қиянқиб, ўзи-миздаги катта бойлик — ғўза пас-ларидан ёмон фойдаланиётган эдик. Холбуки, маҳаллий ўнгт ҳосилдорлигини ошириш билан бирга маҳсулот таннаҳини арзон-лаштиришга имкон беради. Кол-хоз пахтадан мўл ҳосил етишти-рган бўлса-да, юқоридаги сабаблар-га кўра, ҳосил таннаҳини ҳамон қимматга — бир центнери 23 сўмга турди. Бу ўз навбатида колхоз дарамадида ҳам салбий таъсир кўрсатади, албатта. Кол-хозимизда 8 да пахта териш ма-шинаси, бир неча принцип бор эди. Бу техникадан ҳам яхши фойда-ландик, дея олаймики, 5335 тонна пахта янгиштириб олган бўлсак, шунинг фақат 800 тоннаси маши-наларда терилди. Колхоз бўйича бир центнер пахта таннаҳини 23 сўмни ташкил этган бўлса, ҳосил-нинг 80 проценти машинада териб олган Аҳмад Отажонов бри-гадаси бир центнер пахта 11 сўм 80 тийинга турди. Бошқа бригадалардаги колхозчиларга бир меҳнат кунига 2 сўм 27 тийин ҳам тўланган бўлса, Отажонов бригадаси аъзолари меҳнат кунла-рига 3 сўм 15 тийиндан ҳам ол-дилар. Шундай қилиб, комплекс механизациялаш мўл ва арзон пахта етиштиришнинг бирдан-бир йўли эканлиги ҳар бир пахтакор-га, колхозимизнинг ҳар бир аъзо-сига аён бўлиб қолди. Коммунист-лар, мутахассислар билан масла-хатлашиб бу масалани умумий мажлисга қўйдик.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ МАЖ-лис давом этарди. Колхоз пар-тия ташкилотининг секретари Ка-рим Тожибоев ёнига селъти қў-йиб, ҳисоб-китоб қиялти:

ДАЛАЛАР худди қор ёққан-дек оппоқ. Район Хўрма тахта-сида кўшн колхозларнинг пахта теришдаги суръатлари ёзилган. Бизнинг «Ленинград» колхози эса энг орқада. «Зангори кема» ларининг ҳаммаси пахтазор денгизида сузишга тахт бўлса-да, лексин биз кўсакларнинг намида

ДЎСТОНА ҲАМКОРЛИК

ДЕХЛИ, 15 февраль. (ТАСС). Патратуда (Бихар штати) қурилма-дан ва Ҳиндистонда энг илгор бўлган биринчи электростанция пой-дворининг дастлабки ғишти қўнғинди. Бу станция Совет Иттифоқи билан ҳамкорликда қурилмоқда.

Штатнинг бош министри Жжа пойдворининг биринчи ғиштин кўйиш маросимига бағишланган йилгида нутқ сўзлаб, кўрсати-ладиган ёрдам учун Совет Иттифоқи миннатдорчилиги изҳор қил-ди, деб ёзди «Ҳиндустан таймс» газетаси.

ПАРИЖ, 15 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг му-бири 14 февраль кечқурун Ироқ-нинг чегара районларида Тех-ронга келган маълумотларга асослашиб хабар беради: Ироқ Республикасининг бир қанча рай-оналарида жанглар тўхтагани йўқ.

аксинча, янги режисмага қарши-лик қўнғини қийди мустаҳкам ва кенг негизда ташкил этилмоқ-да. Жумладан, Эрон чегарасидан 30 километр нарида Дажла дарё-си бўйидаги Омар шаҳрида шундай қаминмоқда.

ХЎЖАЛИГИМИЗ КОМПЛЕКС МЕХАНИ- ЗАЦИЯГА КЎЧДИ

Қ. СИНДОРОВ,

Сирдарё районидаги «Ленин-град» колхозининг раиси.

<>

— Пахта ташишга фақат қоп-қа-норнинг ўзидан 7-8 мингга кет-ди. Ҳар бир қоп 3 сўм 85 тийин турса, жами 30 минг сўм бў-лади. Бир тонна пахтани қўнғин-ортган кишиларга колхоз икки меҳнат кўни ёзди ёки беш сўм беради. Бундан ташқари шаҳар-дан хашарга келган кишиларга қанчадан-қанча пул тўлаймиш. Ша-ҳардан икки минг кишини маши-нада олиб келишнинг ўзига кол-хоз кассасидан 14 минг сўм маб-лағ кетарди. Уларга колхоз 140 минг сўм маблаг кўнғиб юборди. Агар ҳаммасини кўнғиб ҳисобла-сек, колхоз ана шу ишларга 224 минг сўм маблаг сарфлади. Агар колхоз 40-45 та пахта териш ма-шинаси, 50 та тележка, 5 авто-

60 проценти очилишни кутар эдик.

Орзиқиб кутилган пайт келди. «Зангори кема»лар қўнғиларга қувонч бағишлаб бункерларга «оқ-олтин»ни қўнғиб бошладилар. Ҳўжа-лик машина терими бошланган дастлабки кунданок йиллик план-нинг 3,5-4 проценти миқдорда пахта тайёрлаб бошладилар.

Терим суръатини янада тезла-тиш учун биз бригадаларга 4-5 та-дан «ХБС-1,2» агрегатини бири-тиб қўнғиб, уларни транспорт во-ситалари билан етарли таъминла-дик. Гурпуна бўлиб пахта териш усули кенг қўнғинланди. Бу усул-нинг афзалликлари кўп. Агрегат-лар бир пайкада гуруҳа усулида ишлаша, уларнинг иши устидан назорат қилиш осонлашди, ма-шиналарни ёниги билан таъмин-лаш осонлашди.

Даладарга 45 та «Зангори ке-ма» кеча-кундуз ишлади. Ҳар бир агрегатда кунига ўрта ҳисобда 7-8 тоннадан «оқ олтин» терилди. Аб-дулла Бураметов, Рашид Манзуров, Дўст-мурод Турсунов, Ота-бой Эгамбердиев, Лан-геш Хурсидов қаби механизаторлар тери-да пешқадамликни эгалладилар.

Карим Бокрадзе бригадаси колхозда биринчи бўлиб планини бажарди. Бу бригада аъзолари ҳар гектар майдондан пландаги 29 центнер ўнгига 36 центнердан ҳосил кў-тардилар. Эграш Пи-римқулов, Нина Баго-вуддинова бошлиқ бри-гадалар ҳам ўз соци-алистик мажбуриятла-рини ошғин билан адо-этдилар.

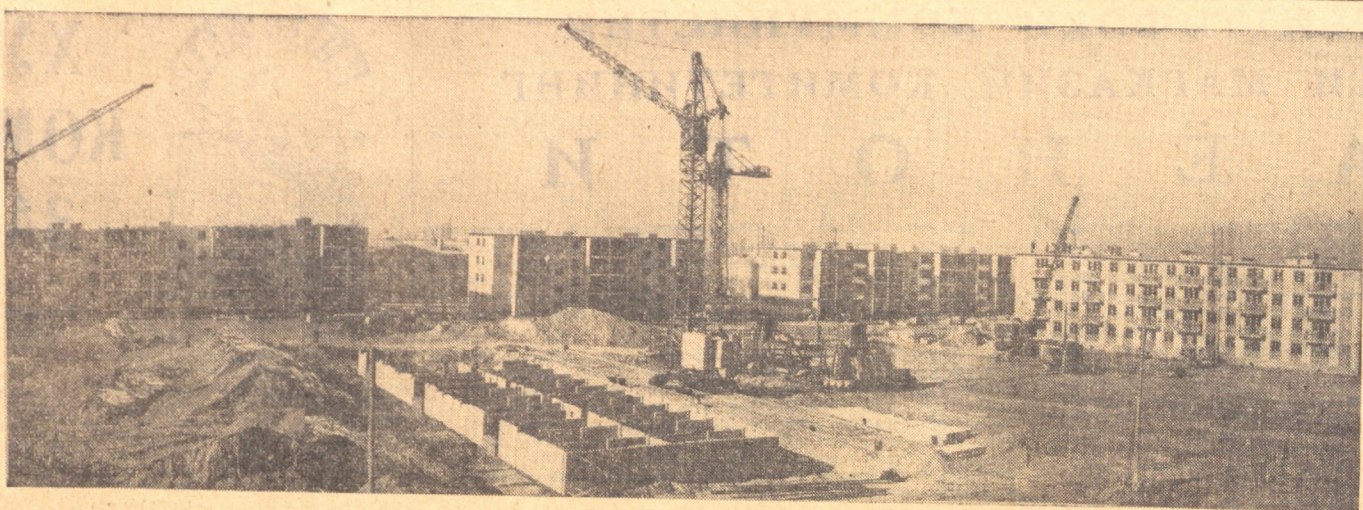
Пахта тайёрлаш планининг қисқа му-датда бажарилишида меҳнат қўнғинчилар ҳал қилувчи роль ўй-нади. Ўртоқ Т. Холбо-ев мавсумда ўз агре-гати бункеридан хир-монга 185 тонна «оқ-олтин» тўқди. А. Эгам-бердиев, А. Файзиев, И. Алеев қаби меҳа-низаторлар ҳам 120-низаторлар қўнғини.

Утган йилги ишнинг якуларини қўнғиб қўнғиндик: бир центнер пахта таннаҳини 13 сўм 70 тийинга турган. Бу — ҳар йили йилгитерим ишларига ор-тинча сарфланганда 220 минг сўм маблаг колхоз «қўнғити»га қолди, деган сўз. Бу маблагнинг ҳаммаси пахтани машинада териш ва ҳосилини пунктга қоп-қанорсиз ташиш натижасида тежаб қолди-ди. Тежаб қолинган маблагнинг катта қисми қишлоқ ободончили-га сарфланди, колхозчиларга берилди. Колхозчилар ҳар бир меҳнат кунларига пландаги 2 сўм 30 тийин ўнгига 3 сўм 3 тийин оладилар. Ҳар бир меҳнат кунига қўнғинча 73 тийин муқофоти! Бу жуда соа! Шунингдек, колхознинг бўлимаси фонди ҳам анча ошди.

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЯКИ
АНДА
САФИРАСИ

„Зангори олов“ порламоқда
Эфирли ўсимликлар
Меҳнаткашлар
фаровонлиги учун
Чорвадорлар хизматида
Новвой қизлар

Шу кунларда Фаргона об-
ластида ҳовли тўйи кўпа-
йиб кетди. Бунинг боиси, де-
ярли ҳар кун бирор уй-жой
бирои қуриб биттазилиб, иш-
чи-хизматчиларнинг бу уйлар-
га кўчиб қираётганидир.
Фақат ўтган йилнинг ўзига
область меҳнаткашлари ишти-
роғида 75 минг квадрат метр
уй-жой топширилди.
Бу йил областда уй-жой ку-
риши яна ҳам жадал суръ-
атлар билан олиб борилаётган.
Сиз кўриб турган мана бу ҳа-
шаматли бинолар яна бир оз
вақтдан кейин ўз эгаларига
топширилади. Бу бинолар Фар-
гона шаҳри атрофида қури-
лмоқда.

Г. Бойко фотоси.
(«ЭТАГ» фотохроникаси).

БЕШ ЁШЛИ
МУЗИКАНТ

Вячеславга гармонь сотиб
олиб беришди. Лекин икки
яшар Саша ҳаммаи ҳайрон
қолдириб гармонь чалиш-
масдан ҳам тез ўрганиб
олди. Боланинг аксийиб қо-
биллиги мутахасссларнинг
қизиқтирди. Улар Сашанинг
отаси — «Қасно» Сормо-
во» заводнинг диспетчери
Николай Бардовга ўғли учун
унча мураккаб бўлмаган му-
зика асоси — нимбани олиб
беришнинг маслаҳат қилдилар.
Бола бу асосни ҳам тезда
ўзлаштирди. У радио орқали
эшитган асарларни оёсинга
эсда сақлаб қолар ва чалар-
ди. Унинг музика хотираси
тингловчиларни ҳайратга со-
ларди. Сашанинг репертуари
тобора кенгайиб боради.
Ўтган йили Саша музика
мактаби оқсонида қадим
қўйди. Ҳозирча у «қўнғили
тингловчи». Ўқитувчилар у
билан мунтазам дарс ўтқа-
зишга ботина олмадилар.
Ахир, ёш музикант яқинда-
гина 5 ёшга тўлди-да. Лекин
унга тақрибани педагог-му-
зикант Иван Старавудов
раҳбарлик қилмоқда.
Саша Бардов қиска вақт
ичида ноталарни ўрганиб ол-
ди, саводи ҳам чиқиб қолди
деди: у ўқий олади, ёзишни
ҳам ўрганиб қолди, ҳисоблашни
билиди.
Ўтган йили Саша иккун
этган музикани машхур со-
вет баянисти, бешинчи Жа-
ҳон ёшлари фестивалида ўт-
казилган халқаро конкур-
синг лауреати Юрий Каза-
ков тинглади. У ҳаёқонла-
ниб: «Умримда бундай болани
эшитганим ҳам, кўрганам
ҳам йўқ эди. Катта бўлган,
бутун дунёни ҳайратга сол-
ган — истасам шу» деди.
Григорий ЗАХАРОВ.
Горький шаҳри.
(АПН).

ҚИШЛОҚЛАРГА
ГАЗ КЕЛДИ

Марғилон шаҳар газлаш-
тириш трести ишчилари
Охунбобов ишлаб чиқариш
бошқармасига қарашли бир
қатор хўжаликларнинг газлаш-
тирилди. «Фарғона», «Правда»,
«Совет», «Ўзбекистон»,
«Куйбишев» номли, «На-
муна» колхозларида 500 дан
ортиқ хонадонда «зангори
олов» порламоқда.
Колхоз қишлоқларини газ-
лаштириш давом этмоқда.
М. СОЛИБЕВ.

ЯЙЛОВДА КИНО

ХОРАЗМ, (Қизил Ўзе-
кистон) муҳбирдан). Об-
ласть маданият бошқармаси
Қизилжар яйловига янги
кинофилмлар билан кино-
механикалар юбориб турмоқ-
да. Киномеханик Х. Жума-
ниёзов яйловдаги Шовот
районининг чорвадорларига
«Бизнинг севишли доктор»,
«Инсон таслим бўлмади»,
«Таманго», «Солдат ҳақида
бағлада» деган бадий
фильмларни ва ўнаб йл-
лий-оммабол киножурнал-
ларни кўрсатди.

ХАТЛАРДАН САТРАЛАР

Наманган районидagi Энгельс номи колхоз правленниси
Хонобод қишлоқ масалхонасига янги тез ёрдам машинаси
олиб берди.
Х. НОМИРЗАЕВ.

Тўртқил халқ театри меҳнаткашларга маданий хиз-
мат кўрсатишни тобора яхшиламоқда. Яқинда театр коллек-
тиви «Келинжон» музикали комедиясини сахнага қўйиб, то-
мошабинларни хурсанд қилди.
А. ЖУМАНИЁЗОВ.

Бўлунгур район марказидagi қишлоқ хўжалигини меҳани-
зациялаш билим юртини 206 ишни битириб чиқиб, республи-
камизнинг турли районларига ишга жўнаб кетди.
Х. ГАЙБУЛЛАЕВ.

Киров районидagi Тимирязев номи мактаб учун «Ўзе-
кистон» колхозини янги синфхоналар қуриб берди. Энди дарс-
лар тўла бир сменга кўчирилди.
А. ПАТТОВЕВ.

Андижон район Ербоши қишлоқ Советидagi кутубхона
қишлоқ меҳнаткашларининг севишли жойига айлантирилган.
Бу ердаги 210 минг сўмлик китобдан 300 га яқин китобхон
баҳраманд бўлмоқда.
Р. ЭМИНОВ.

Янгийул районидagi «Партия XXI съезди», «Қизил Ок-
тябрь», Карл Маркс номи колхозларининг аъзолари ва пахта
тозалаш заводининг ишчилари ўзбек Давлат филармонияси
артистларидан мамун бўлдилар. Санъаткорлар бу ерда кат-
та программада концерт қўйиб бердилар.
Г. ОТАЖОНОВА.

Ижевск шаҳрида ўзбек цирки артистлари томошалар кўр-
сатишмоқда. Ўзбек артистларини қардошларимиз яхши кутиб
олмоқдалар.
М. АБРАМОВ.

ЯНГИ БИНОЛАР

АНДИЖОН. Ҳўжаобод иш-
лаб чиқариш бошқармасига
қарашли «Ленин» колхоз-
ида 2 клуб биноси, колхоз
прадонида «ойхона, касал-
хона учун бина, ўқуғорон иш-
лаб чиқариш бошқармасидagi
«Октябрь» колхозида 50 ки-
шилик ойхона, қойхона, нов-
войхона. Чистадаги «Қўқимбой»
совхозида янги мактаб биноси
қурилаётган бўлиб қолди.
Т. ҚУДРАТОВ,
О. МУСАЕВ,
К. РАҲИМОВ.

ТОШКЕНТ. Поштакнинг
Қўқимбой районидagi Тоқар
қўқимбой, 964 йўқонда мўл-
жалланган мактаб биноси қўй-
қилди.
А. ОЧИЛОВ.

Наши тар
ДУТОР БАЁТИ

Нима кўп — баётларнинг
хили кўп: дутор баёти, но-
ра баёти ёки баёт бир, баёт
икки, баёт уч — ҳуллас
халқимизда баёт кўп. Ҳам
масининг ўз усули бор. С. Е.
Диденко кўйлаб юрган кўй-
ли эса нима учундир дутор
баёти деб атайдилар. Ши-
коятнинг кўйига солинганни
биз ҳам биринчи бор кўриб
турибмиз. Яхши яна бир
тинглайлик:
— Арзим бор эди! — деб
қолди Диденко шикоят оҳан-
гиди.
— Марҳамат — дедик биз
ҳам қизиқиб.
— Ҳам украин бўлсам
ҳам, ўттиз йилдан буён ўзе-
бек музика асослари билан
шугулланаман. Дутор, тан-
бур, рубоб, доира... ана шу-
ларсиз ҳаётимни тасаввур
қила олмайдим. Аммо сўнгги
пайтда бизни қисиб, найдек
ингичка қилиб қўйишди. Ер-
дам берилмаса, гапини оч-
ти, доирадек тарс ёрилиб
кетамиз.
Маълум бўлишича, ўзбек
миллий чолгу асослари иш-
лаб чиқариш цехи ташкил
бўлгандан буён уни санкиз
макта артедан артелга
қўшганлар. Музика асосла-
ри тунукасиз битмайдиган
деб тунукасилик артелга
қўшганлар, дутор ёғочсиз
битмайдиган деб ёғочсизлик ар-
телига, ҳар қандай чолгу асо-
слига чарм ишлатилди-
ку, деб эгар-жабдуқ артели-
га қўшганлар. Ҳатто пайф-
залчилик артелига ҳам қўй-
иб қўришмоқчи бўлишган.
Ниҳоят... Уни 1959 йили
карнай-сурнайлар билан Ор-
жоникиде посёлкасидаги ме-
бель фабрикасига қўшган-
лар.
— Биз эшик ясовчилар,
дуторчиларни оталиққа ола-
ми!
— Биз шафчилар, ру-
бобчиларга гамаҳурилик кўр-
сатамиз.
— Чўтқачилик ва найчи-
лигининг ривожланиши учун!
— деб қадаҳлар ҳам кўта-
рилган ўша қўйиш мароси-
мида.
Оржоникиде мебелчи-
лари нонининг туя қилиб бе-
рам деб ёш болани алдаб
кетган кишиларга ўхшаб иш
тутдилар. Оталикқа оламиз,
ёрдам берамиз деб миллий
музика асослари учун мах-
сус қурилган икки қаватли
бинони эгаллаб:
— Музика асосларига
талаб кам, чўтқа ишлаб чи-
қаришни кучайтирамиз, —
деб туриб олишди.
— Йўқ, биз бунга йўл
қўймаймиз, — дейишди ру-
бобчилар.

ФЕЛЬЕТОН
— Сиздан сўраб ўти-
маймиз, жавоб қайтариш-
ди ромчилар.
Шу кеча-кундузда дутор-
чи ва рубобчилар билан
ромчи ва катта-кичик ёғоч-
соллар билан учун енг шим-
ариб «жанг» олиб бормоқда-
лар. Директор Ф. Усмонов
думалоқ стол билан доира
дехини, иккунининг шакли
бир хил бўгани учун бўлса
керак! бир хонага жойлаш-
тириб қўйибди. Рубоб йўн-
ладиган цехга киреайнза,
чангдан нафас ололмайсиз,
кўз ҳам очиб бўлмайдим. Бир
миллион сўмага яқин пуд
сарфланган қурилган вентил-
ляция «ёғи омондан» бўли-
бди ётибди. Дутор қасони-
ни рандалаш хонасида чи-
роқ йўқ, печка ҳам қурил-
маган. Рандалаш станогини
сим йўқ деган баҳона билан
бир йилдан буён ишта ту-
пирмаган. Дутор, рубоб,
чанг, гижжак ва най цех-
лари бир-бирларининг усти-
дан контроллик қилиб тур-
син дейишганими ёки музика
асослари асасини учун
уларга жаҳо берилмоқчи бў-
лишганими, ҳар қалай ана
шу цехларнинг ҳаммасини
бир хонага жойлаштириб қўй-
ишган. Жой торлигидан,
масалан, дуторга пардоз бе-
рмоқчи бўлса ишчилар уни
бир-бирларининг елкасига
қўйиб туришга мажбур бўла-
дилар. Директорнинг мар-
ҳаматидан ҳатто клопона
эгни цехининг ишчилари
ҳам четда қолмадилар —
уларни подвалга жойлаш-
тиришди. Мантиқсизлигини
қарангки, фабрика раҳбар-
лари ўғрича маҳсулот иш-
лаб чиқариш, бутун район-
нинг юзини ерга қаратган
чўтқа цехи корчалонларига
ёруғ, кенг хоналарни икки
қўллаб бериб қўйибдилар-у,
музика асосларига пардоз
берилмаган цехини қашқар
рубобининг қориндан сал
каттароқ бир хонага жой-
лаштириб қўйибдилар ва:
— Гинг десанг, кўчага
ҳайдаймиз! — деб пўписа
қилибдилар.
Миллий музика асосла-
ри асалаётган цехларнинг
аҳоли ана шундай. Уларни
айлаиб чиқач, қалбимизда
хулди «Мушкулоти сепох»-
ни эшитганда ҳосил бўлади-
ганга ўхшаб оғир, маъюс-
туйғу пайдо бўлди. Чолгу
асослари мастери С. Е. Ди-
денко шикоятининг гапини:
— Нега қарор бажарил-
мади? — такрор сўраймиз
улардан.
Биз бажарардик-ку,
ижроном қўнмади-да, — му-
мавроқ қилиб деди Усмо-
нов.
— Нўқ, обилироқ қўн-
мади, гапини олиб кетди
Ромилонов.
— Ростини айтмайми,
— деди бир ордан сўй Усмо-
нов, — ростини айтсам...
музика асослари цехини
мустақил қилиб ажратиб
юборсам, шатларимиз қис-
қариб, раҳбарларнинг маъ-
наси камайиб кетарди. Га-
пини ўғил боласи шу!
Ана ҳолос, ўзбек миллий
чолгу асослари ишлаб чи-
қариш ва уларни тақомил-
лаштириш бир-икки раҳбар-
нинг чўнтагига боғлиқ бў-
либ қолди! Цехни аллақа-

БЎРСИЛДОҚ
НОНЛАР

Тошкентдаги 3-нон заводи
директори Х. Солихов, меҳа-
ник А. Э. Врувер ихтиро
қилган янги тандирнинг кў-
риниши трансформаторни
эслатади. Ана шу янги тан-
дирларнинг ҳар бирида су-
касига 4-4,5 тонна уй нони
ёпилиб, шаҳар аҳолисига ет-
казиб берилаётган. Бу ерда
хамиртуруш тайёрлашдан
тортиб хамирни арашатиш
ришча автоматлаштирил-
ган.
Зувалалар пазанда новвой
қизларнинг қўлига келиб ту-
шади. Тожи Юнусова, Со-
фия Насатулина, Умид Боя-
бевазар заводга келган за-
казларга қараб, нонга пиз-
маин қўйишади, ҳуллас за-
казни жондилар билан
бажаришади.
Нонлар Бухоро газига пи-
ширилганга учун биргина
ёқилгининг ўзидан йилга
21.169 сўм тежалмоқда. Бир
сменда бир тандирда бир
тона ундан уй нони пиши-
риш учун атиги 15 сўм 45
тишин сарфланади.
СУРАТДА: А. Юсуфов
ярим автомат пехли
ИККИНЧИ СУРАТДА:
Х. Акбарбекова тайёр
нонлар билан.
И. Глауберзон фотолари.

«ОБИХАЁТ»

Эсда суви сув деймиз.
Қишда уни хурматлаб «оби-
хает» деб атаймиз. Чунки
ёзда ариқдан ичсак, қишда
уни беш километр наридан
ташиб келтирамиз. Чоллар,
кампарлар, беморларга дру-
жичилар ташиб беради.
Раисимиз Б. Маманов ваъда
бера бериб, зерикдилар ше-
килли, ниҳоят бир кун:
— Эсга қикиб ўзим ар-
тезиан қудуқ қоздириб бе-
раман! — деб қоздирил бер-
ман!
Исик ёз келди.
— Қузда! — дедилар Ма-
манов елиниб.
Кўз бошланди.
— Пахта планимиз эллик
процент бўлган кун! — деб
юпатдилар раисимиз. Пахта
планимиз эллик эмас, ол-
тиш бўлган кунни раисимиз-
га яна учрашдик.
— Кўп бошимиз қотира-
верманглар! — деб ўшқириб
бердилар у киши.
Йўқ, биз раисимизнинг
бошини қотирмоқчи эмас-
миз. Бизга сув керак. Беш
километр масофадан ташиб-
вериб чарчадик. Энди тинка-
лизи қуриди. «Биринчи май»
колхозининг Фрунзе участ-
касида артезиан қудуғи на-
зиш учун колхозда қуч ҳам,
маблаг ҳам етарли. Фақат
ўртқ Маманов бунга бош-
чилик қилмайлари.

Х. СОЙБАЗАРОВ,
Тошкент область, Сир-
дарё райони.

ДАДАСИ

Поп районидagi Ҳўжаобод
пахта тайёрлов пунктда бух-
галтер ёрдамчиси бўлиб хиз-
мат кўлувчи Хайруллахон Ис-
роилов ўз юнгулий хотини
бўлини Собирхон Исроилов-
ни Сайдуллохон ва Соғина-
хон деган икки боласи билан
уйдан сабабсиз ҳайлаб, Тур-
суной Ҳосилова деган муво-
лға яширинча уйланиб олди.
Хўрланган аёл Собирхон-
нинг ахлоқсиз Хайруллахон
Исроиловга дегани:
— Болаларга бир қаранг,
жон дадаси,
Хулқи бузуқ, усти фасон,
дадаси.
Сизни тутгай икки фарзанд
уволи
Ҳо, сўз ўимас, шум,
бежидан, дадаси.
Бу замонда ўз юнгулий
хотинини
Ҳайдамоққа йўқидир иккин,
дадаси.
Эл жазолар сиздек
ўзбошимчини
Айланай «бек» дадаси.
«Хон» дадаси,
Халқ судига сизни қилдин
хавола,
Бизни хўрлаш эмас осон,
дадаси,
Бизни олувчи: Э. ЕНДОШЕВ.

ШАХМАТ
МУСОБАҚАСИГА

Тошкентдан Болтиқ бўйи респуб-
ликалари ва Ленинградга ўткази-
ладиган шахмат мусобақаларида қат-
нашш учун Ўзбекистон шахматчи-
ларининг терма командаси жўнаб
кетди.
Команда саставида спорт мастери
М. Муҳиддинов, Тошкент шахар че-
мпioni А. Хасидовский, мастерлинка
кандидатлари И. Вирбоггер, С. Наби-
рахунаев, К. Малинчик, С. Пинчук,
Ўзбекистон чемпиони Л. Қозулеева,
биринчи разрядли Р. Ниязбоева ва
Н. Артамоновалар бор.

Б. ИСОКОВ.

ХРОНИКА

Ўрта Осиё иттиқодий райони
Халқ хўжалиги кенгаши тузилган-
лиги, мусобақати билан Ўзбеки-
стон ССР Олий Совети Президи-
умининг Фармониға мувофиқ Ўзе-
кистон ССР Халқ хўжалиги ке-
наши туғатилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиумининг Фармони билан
Ўртқ Николай Васильевич Мар-
тинов Ўзбекистон ССР министри
наифасидан овоз қилинди.

ЎРТА ОСИЁ РАЙҲОНЛАРИ

Ўрта Осиёда эфирли ўсимликлар
нинг 38 дан зиёдироқ тури бор. Рай-
хон (базилин), хушбўй шалфей
(мускатний шалфей), жамбул, ялпиз,
ялпизбон (змееловник), герань шу-
воқ (полынь) ва бошқалар шу турга
киради. Бу ўсимликларнинг кўпчи-
лиги уватларда, ариларнинг ёни-
да, шунингдек, республиканинг тоғ-
ли районларида ўсади. Бу ўсимли-
лар эфирли бўлганидан учун ҳам
халқ хўжалигида катта аҳамияти
бордир. Эфир мойи парфюмерияда,
косметика, озик-овнат ва дори-
мон тайёрлашда кенг қўлланилиши-
ни ҳамма билади.
Айрим эфирли ўсимликлардан
қишлоқ хўжалик заваркуналарида
қарши курашда фойдаланилган
ҳам бўлади. Масалан, Фарғона во-
йегидада ялпиздан меваларни қури-
тиш пайтда заваркуналларга қар-
ши восита сифатида фойдаланилади.
Ўрик қуриш пайтда кўп боғбон-
лар ялпизни бўйра ўрнига қўйиш-
лар. Ўрининг шу усулда қуриш
туғайли мевага, биринчидан, ҳа-
шарот йўламаса, иккинчидан, ўрик
хушбўй бўлади.

Айрим эфирли ўсимликлардан
қишлоқ хўжалик заваркуналарида
қарши курашда фойдаланилган
ҳам бўлади. Масалан, Фарғона во-
йегидада ялпиздан меваларни қури-
тиш пайтда заваркуналларга қар-
ши восита сифатида фойдаланилади.
Ўрик қуриш пайтда кўп боғбон-
лар ялпизни бўйра ўрнига қўйиш-
лар. Ўрининг шу усулда қуриш
туғайли мевага, биринчидан, ҳа-
шарот йўламаса, иккинчидан, ўрик
хушбўй бўлади.

Райхон ўсмайидан бирорта Ўзбек
хонадони бўлмаса керак. Боғанилар
бу ўсимлигини «базилин» деб ата-
йди.
Бундан кейин ҳам тадиқот иш-
ларининг давом эттирилиши эфирли
ўсимликларнинг қишлоқ хўжалик
заваркуналарида таъсирини яна-
да яхшироқ аниқлаш имконини бе-
ради.

С. ҚАЙОМОВ.

Биология фанлари нандидати.

Редактор З. И. ЕСЕНБОВ

ТИНГЛАП ТОМОША
КИЛИНГ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — Эртимадаги
коммунинг ўзаро таъсири («Матка-
да» фильм), 12.40 — Бил-
масов ўрганиди (болалар учун
мультипликация фильми), 13.00 —
Чол ва бола (Душанба телевидение
студияси фильми).

Ўзбек тилида: 13.15 — Ингул-
тура билан шугулланиш, 13.30 — Ик-
ки тили даси.

Рус тилида: 14.05 — Маҳорат йу-
ли (СССР халқлари III спартакиа-
да олдидан), 18.00 — Чангалзор под-
шоши, Арслон ва сиқонлар (болалар
учун мультипликация фильми),
18.30 — Пионерия киножурнали,
18.40 — Телевизион янгиликлар, 18.55 —
Десна дарёси бўйлаб (хўжалик
фильми).

Ўзбек тилида: 19.15 — Замондо-
ларимиз (ёшлар учун), 19.35 —
Концерт (телеомошабинлар талабига
мувофиқ), 20.35 — Телевизион ян-
гиликлар.

Рус тилида: 20.50 — Душанба те-
левидение студиясининг эшитириш-
лар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Уталаман
бурч номли бадий фильм.
Рус тилида: 19.25 — А. Довженко
(«Совет киноси усталари» циклидан).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II
да кундуз Ҳамза, кеңкурун Гул-
сара, 19/II да Ҳамза, Кеңи спектакл-
лар савт 7 ярида бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II
да кундуз Ҳамза, кеңкурун Олов,
19/II да Кузгулар.

МУЎНИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II
да кундуз Алломиш, кеңкурун Кимга
тўй, кимга аза, 18/II да Тошболта
оши.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —
РССФСРда хизмат кўрсатган артист
Иван Рубан кўл остида «Янги-
ҳайвон» аттракцион ва РССФСР
да хизмат кўрсатган артист В. Ос-
кал-Оол раҳбарлигида Тува артиста-
ри группасининг гастрони. Бутун уч
мерта томоша кўрсатилади: кундуз
савт 12, 3 ва кеч 7 ярида.

1963 йил 26 февраль кундуз со-
ат 2 да, Тошкент Давлат меди-
цина институтининг бирашган ил-
мий совети мажлисида (ант зали)
қўйиладиган медицина фанлари
кандидати деган илмий даражани
олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ
ЕКЛАДИЛАР

О. М. Мукторов: «Кўзи ҳара-
катлантирувчи нервининг (миа
стволни ичиди кишининг) турли
шидати аяматомияси» деган тема-
да.

М. В. Буданский: «Мезда ва
ичакнинг баъзи касалликларида
осил фракциялари, кон зарбони
липопротеидлари ва гликопроте-
идларнинг ҳолати» деган темада.
Диссертациялар билан институ-
т кутубхонасида таъиниш мумкин
(К. Маркс кўчаси, 103-уй).

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон сурх»
бйрашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
Р 06201 Индекс 64543. Навр. № 41.